

Voor Romy & Mae, Eve & Fin en Arlo

INHOUD

Inleiding	3	Tupuxuara & tapejara	50
Ceratosaurus	6	Yingshanosaurus	52
Stegosaurus	8	Brachiosaurus	54
Pterodactylus & batrachognathus	10	Troodon	56
Sphaerolithus	12	Archaeopteryx	58
Cryolophosaurus	14	Psittacosaurus	60
Velociraptor	16	Pachycephalosaurus	62
Diplodocus	18	Tanystropheus	64
Ampelosaurus	20	Baryonyx	66
Sharovipteryx	22	Euoplocephalus	68
Ichthyosaurus	24	Khaan	70
Utahraptor	26	Europasaurus & magyarosaurus	72
Iguanodon	28	Dracoraptor	74
Argentinosaurus	30	Mosasaurus & basilosaurus	76
Nomingia	32	Pterodaustro	78
Lambeosaurus	34	Archaeoceratops	80
Amargasaurus	36	Gigantoraptor	82
Triceratops	38	Therizinosaurus	84
Machairoceratops	40	Parasaurolophus	86
Einiosaurus	41	Quetzalcoatlus	88
Tyrannosaurus rex	42	Microraptor	90
Yutyrannus	44	Ankylosaurus	92
Elasmosaurus	46	Spinosaurus	94
Dromiceiomimus	48		

Dinogroepen

Paleontologen hebben meer dan duizend dinosaurussensoorten ontdekt, en waarschijnlijk zijn er nog duizenden andere! Geen wonder dus dat wetenschappers ze in groepen hebben verdeeld. Het indelen van soorten in groepen noemen we taxonomie. Doordat er steeds meer fossielen zijn ontdekt, is de taxonomie van dinosauriërs door de jaren heen aangepast, maar over de belangrijkste dinogroepen is men het eens:

Ceratopia – met hoorns en kraag
Sauropoda – planteneters met lange nek
Stegosauriërs – met stekels en beenplaten
Ankylosauriërs – gepantserde planteneters
Hadrosauriërs – met eendensnavel
Theropoda – voornamelijk vleesetende tweepotigen

Elk van deze groepen kan verder worden onderverdeeld. Een goed voorbeeld vormen de theropoda, vanwege hun verscheidenheid in grootte, menu en uiterlijk.

Binnen de theropoda heb je:

Oviraptoriden – tandeloze papegaaiachtigen
Ornithomimosauriërs – snelle struisvogelachtigen
Velociraptors – wrede groepsjagers
Tyrannosauriërs – grote, angstaanjagende roofdieren

Verwarrend genoeg behoren de bekende vliegende pterosaurussen en de zwemmende ichthyosaurussen niet tot een dinogroep. Het zijn zelfs helemaal geen dinosauriërs! We hebben ze opgenomen in dit boek omdat ze ook leefden in het tijdperk van de dinosauriërs en deel uitmaakten van hetzelfde ecosysteem.

WEETJE

Moderne vogels
stammen af van de
theropoda – gelukkig
zijn ze een stuk
minder eng dan hun
voorouders!

Stegosaurus

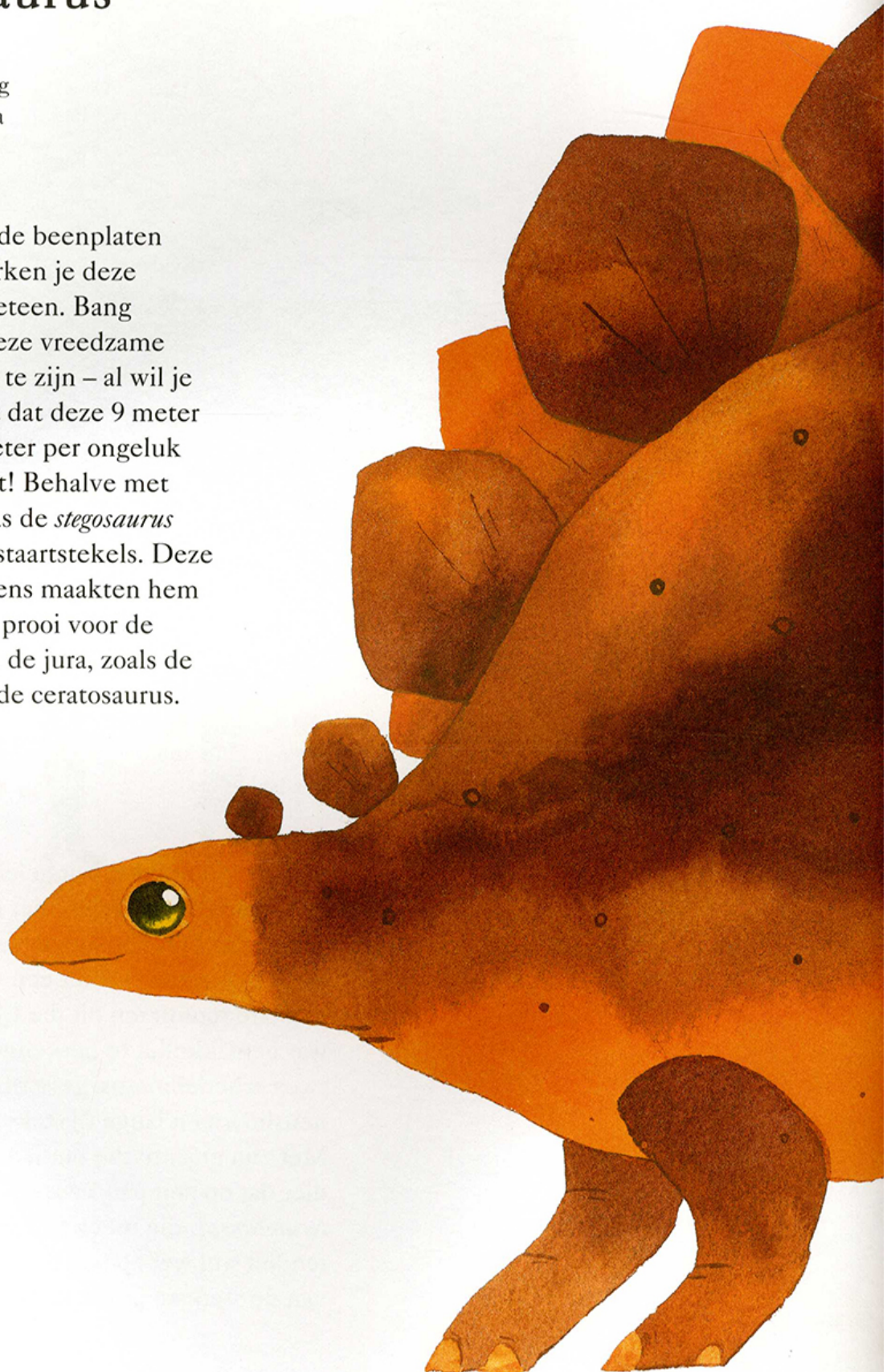
Lengte: 9 m

Gewicht: 7000 kg

Periode: late jura

Voedsel: planten

Aan de bekende beenplaten op zijn rug herken je deze dinosauriër meteen. Bang hoef je voor deze vreedzame herbivoor niet te zijn – al wil je natuurlijk niet dat deze 9 meter lange planteneter per ongeluk op je voet staat! Behalve met beenplaten was de *stegosaurus* uitgerust met staartstekels. Deze geduchte wapens maakten hem tot een lastige prooi voor de roofdieren van de jura, zoals de angstaanjagende ceratosaurus.

Pterodactylus & batrachognathus

Vleugelspanwijdte: 1-1,5 m

Gewicht: 1-5 kg

Periode: late jura

Voedsel: vlees en vis

Pterodactylus is de gebruikelijke groepsnaam voor de pterosauriërs: vliegende reptielen die tijdens de jura heersten in de lucht. Deze *pterodactylus*, een van de vele soorten, was nog niet half zo groot als de gigantische pterosauriërs die miljoenen jaren later in het krijt leefden. Toch had hij een gestroomdlijnd lijf met vleugels die dezelfde vorm hadden als die van een vogel. Deze vleugels bestonden uitsluitend uit huid die gespannen was tussen oksel, pols en vingers. Geniaal!

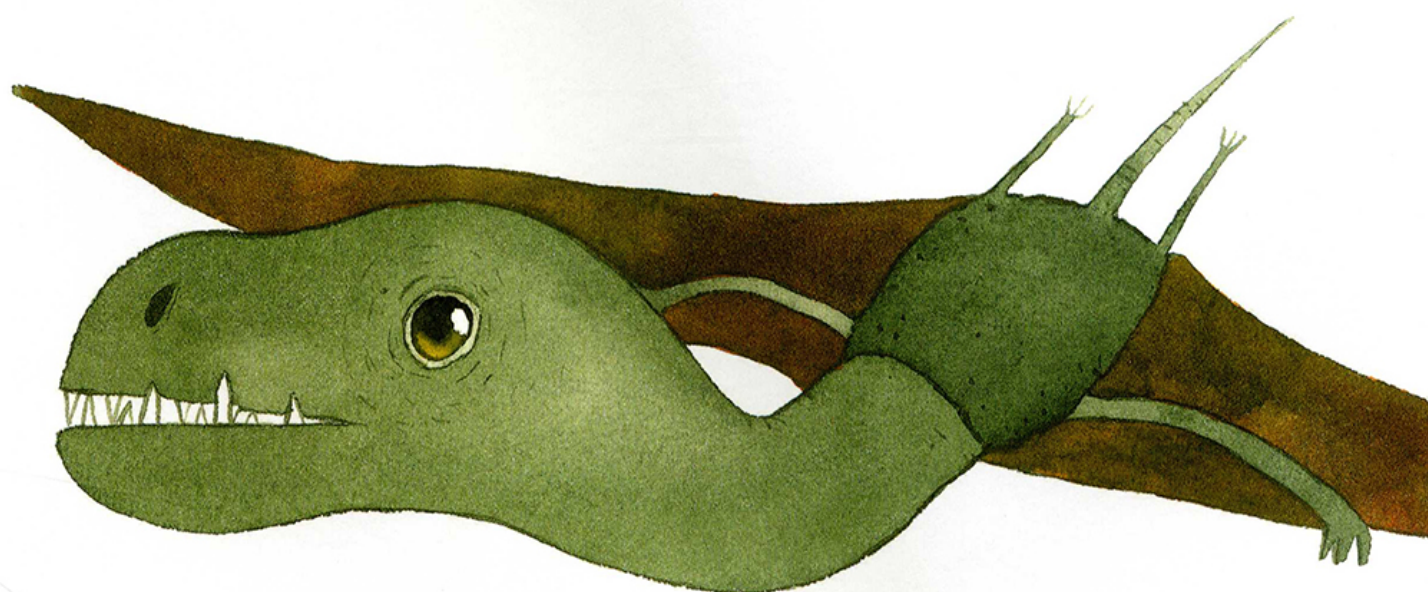
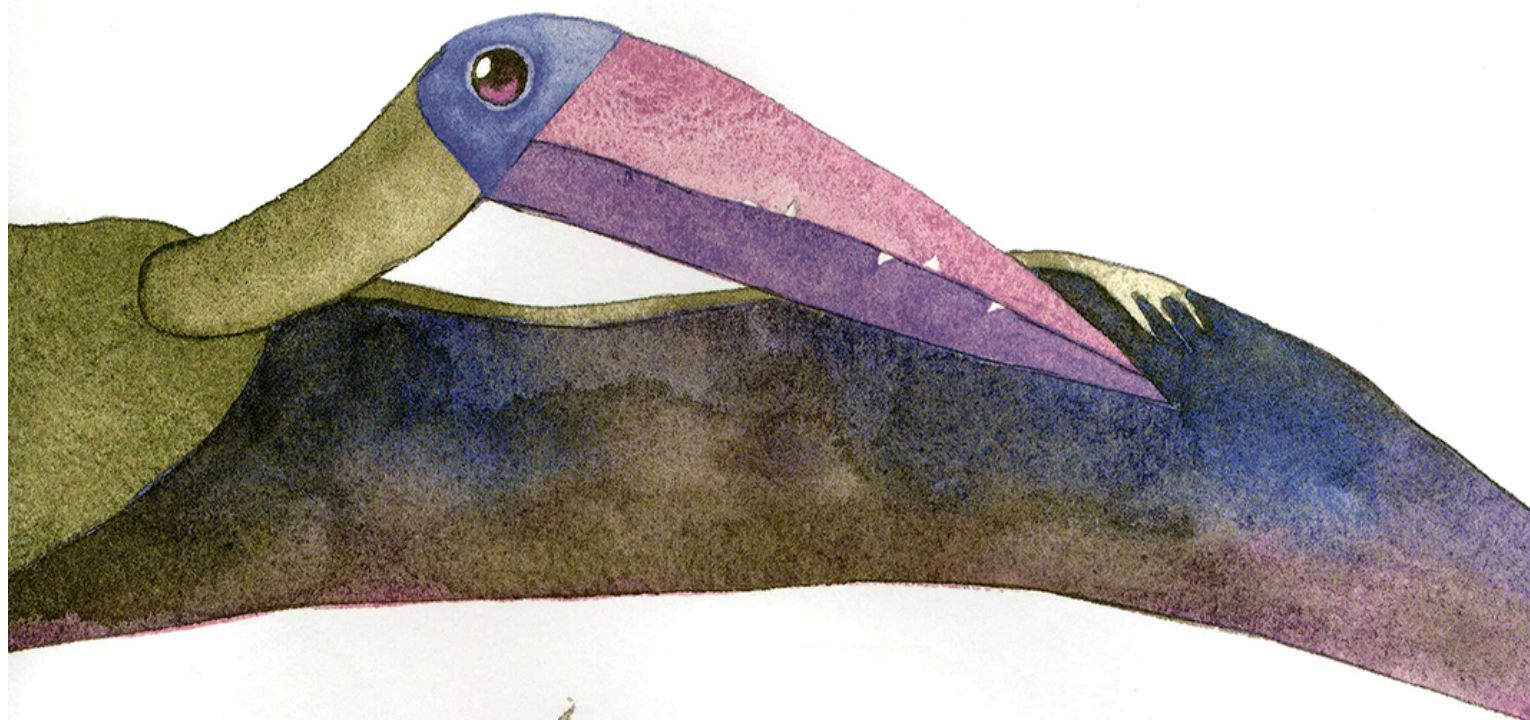
Vleugelspanwijdte: 50 cm

Gewicht: 150 g

Periode: late jura

Voedsel: insecten

Een kop op een stel vleugels: veel meer was het niet. De *batrachognathus* – die net als de *pterodactylus* tot de pterosauriërs behoorde – was amper groter dan een merel. Dat maakte hem perfect voor het vangen van grote, sappige insecten boven dampende moerassen. Smak, smak, smak.

Sphaerotholus

Lengte: ca. 1,8 m

Gewicht: ca. 250 kg

Periode: laat-krijt

Voedsel: planten

In het late krijt hadden dinosauriërs allerlei aanhangsels en pantsers ontwikkeld, zoals deze gekke *sphaerotholus*, met zijn 'helm' in de vorm van een schildpadschild. Zijn naam betekent letterlijk 'balvormige koepel', en dat is niet zo verwonderlijk: in gevecht met woeste aanvallers zouden sphaerotholussen hun kop als een sloopkogel naar voren hebben geslingerd. Ook denkt men dat ze hun koppen tegen elkaar ramden in gevechten om de macht.

